Lieta Nr.C38021516
Lietas arhīva Nr.C-0215-16

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Valkā 2016.gada 27.jūlijā

Valkas rajona tiesa, šādā sastāvā:
tiesnese I.Seisuma

rakstveida procesā izskatīja civillietu NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA maza apmēra prasībā pret /pers. E/par naudas piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

tiesā saņemta Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk prasītājs) maza apmēra prasība pret /pers. E/ (turpmāk atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja pamatparādu EUR 1422.87, valsts nodevu EUR 184.97 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4.70.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs, pamatojoties uz /datums/līguma Nr. /numurs/ par aktīvā nodarbinātības pasākuma „Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai" pamatojoties atbalsta pakalpojumu saņemšanu 18.2.2. apakšpunktu, atbildētājam nosūtīja 2013.gada 24.janvāra aktu par līguma izbeigšanu un zaudējumu atlīdzināšanu, jo atbildētājs nav pildījis līguma 17.3. apakšpunktā noteikto - neveic aktīvu komercdarbību.

2013.gada 8.februārī prasītāja nosūtīja atbildētājam 2013.gada 7.februāra rēķinu Nr.4 par komercdarbības dotācijas Ls 1000 apmērā atmaksu. Tā kā rēķinā norādītajā termiņā komercdarbības dotācija netika labprātīgi atmaksāta, prasītāja atbildētājam nosūtīja 2013.gada 26.aprīļa brīdinājumu par nepamatoti saņemtās komercdotācijas atmaksu, nosakot atmaksas termiņu - 2013.gada 25.maijs.

Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdim atbildētājs nav sazinājies ar prasītāju un nav veicis nepamatoti izlietotās komercdarbības dotācijas atmaksu.

Prasītāja 2013.gada 9.oktobrī iesniedza Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. 2013.gada 28.oktobrī Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļa saņēma atbildētāja atbildi uz brīdinājumu, kurā parādnieks norāda, ka maksājuma saistību neatzīst. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.^{7} -panta pirmo daļu 2013.gada 30.oktobrī Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis pieņēma lēmumu par tiesvedības izbeigšanu.

Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.75 „Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem" 122.2. apakšpunktu un 123.punktu, Civillikuma 1770., 1771., 1775., 1779., 1785.pantu.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs tiesai paskaidrojumus par prasību nav sniedzis. Nav lūdzis lietas izskatīšanu mutvārdu procesā. Tiesas nosūtītie dokumenti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu atgriezti atpakaļ tiesai ar VAS „Latvijas Pasts" darbinieka norādi – beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildus adrese- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas dresē.

Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Ņemot vērā, ka lietā no lietas dalībniekiem nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2016.gada 23.martā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2016.gada 27.jūlijā.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96. panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civillikuma 1401.pants noteic, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam – jāizdara par labu otrai –

kreditoram – zināma darbība, kam ir

mantiska vērtība. Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā noskaidrots, ka /datums/starp pusēm noslēgts līgums Nr. /numurs/ par aktīvā nodarbinātības pasākuma- „Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai" atbalsta pakalpojumu saņemšanu.

Saskaņā ar līguma 1.punktu aģentūras filiālei un atbildētājam savstarpēji vienojoties, atbildētājs uzsāk komercdarbību /Nosaukums/ (kreatīva, atraktīva, netradicionāla dizaina darbnīca), izmantojot šim mērķim aģentūras piedāvātos atbalsta pakalpojumus: 20 konsultācijas biznesa plāna īstenošanai pirmajā pašnodarbinātības vai komercdarbības gadā; komercdarbības dotāciju Ls 2000 viena biznesa plāna īstenošanai saskaņā ar apstiprināto biznesa plāna tāmi; mēneša dotāciju biznesa plāna īstenošanai sākumposmā (pirmajos sešos mēnešos) – valstī noteiktās minimālās darba algas apmērā Ls 1200.

Saskaņā ar līguma 2.punktu aģentūras izvēlētie eksperti nodrošina biznesa plāna īstenošanas uzraudzību 24 mēnešu periodā no līguma noslēgšanas dienas. Līgums noslēgts uz laika periodu no 2011.gada 1.jūnija līdz 2013.gada 31.maijam.

Pievienota starp pusēm 2011.gada 10.jūnijā noslēgtā vienošanās Nr. 1 pie /datums/ līguma Nr. /numurs/.

Līguma 4.punkts paredz, ka aģentūra nodrošina atbalsta saņēmējam pēc līguma 7.punktā minēto nosacījumu izpildes finanšu atbalstu komercdarbības dotāciju līguma 1.2.apakšpunktā norādītajā apmērā pārskaita piecpadsmit darba dienu laikā no rēķina iesniegšanas dienas aģentūras filiālē; mēneša dotāciju līguma 1.3.apakšpunktā norādītajā apmērā saskaņā ar līguma 4.2. apakšpunktos noteikto.

Atbilstoši līguma 7.punktam atbalsta saņēmējs apņemas divu nedēļu laikā no līguma noslēgšanas dienas: reģistrēt saimniecisko darbību Valsts ieņēmumu dienestā, ja ir nolēmis kļūt par pašnodarbināto vai Uzņēmumu reģistrā, ja ir nolēmis reģistrēt komersantu, un iesniegt aģentūras filiālē izziņu no Valsts ieņēmumu dienesta vai Uzņēmumu reģistra, kas apliecina reģistrāciju; iesniegt aģentūras filiālē aizpildītu uzskaites veidlapu par saņemto de minimis atbalstu pēdējo triju fiskālo gadu laikā atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumi Nr. 58 „Noteikumi par de minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un de minimis atbalsta uzskaites veidlapu paraugi" prasībām; iesniegt aģentūras filiālē rēķinu komercdarbības dotācijas saņemšanai un ikmēneša rēķinu mēneša dotācijas saņemšanai.

Atbildētājs 2011.gada 10.jūnijā sagatavoja rēķinu Nr. 1 komercdarbības dotācijas saņemšanai atbilstoši līguma 7.punktā noteiktajam.

Atbilstoši noslēgtā līguma 1.2. punktam atbildētājam 2011.gada 17.jūnijā tika pārskaitīta dotācija Ls 2000 apmērā saskaņā ar apstiprināto dotācijas izmantošanas tāmi. Minēto apstiprina arī AS „SEB banka" konta izraksts par laika periodu no 01.06.2011.-30.06.2011.

No 2012.gada 7.maija pieņemšanas – nodošanas akta par komercdarbības dotācijas izlietojumu redzams, ka pamatojoties uz 17 attaisnojošo dokumentu kopijām par piešķirtās komercdarbības dotācijas izlietojumu, faktiskais komercdarbības dotācijas izlietojums ir Ls 2000 (EUR 2845.74), konstatēts, ka atbalsta saņēmējs piešķirto komercdarbības dotāciju izlietojis atbilstoši apstiprinātajai tāmei.

Atbilstoši līguma 15.un 16.punktam pie atbildētāja 2012.gada 20.martā un 2012.gada 9.augustā veikta pārbaude par ko sastādīti akti Nr. 1 un Nr. 2 „Par biznesa plāna īstenošanas pārbaudi", kur konstatēts, ka biznesa plāna īstenošanas gaita līgumā norādītajam neatbilst. Minētos aktus parakstījis arī atbildētājs.

SIA „ConFide" 2012.gada 30.novembra vēstulē prasītājam ierosināts pārtraukt līgumu un atgriezt saņemto NVA dotāciju līgumā paredzētajā apmērā.

Līguma 11.2.punktā noteikts, ja atbalsta saņēmējs bez attaisnojoša iemesla pienācīgi nepilda līguma noteiktās saistības un eksperts ir konstatējis līguma 17.punktā minētos pārkāpumus, atbalsta saņēmējam ir jāatmaksā saņemtā komercdarbības dotācija 50% apmērā, ja no līguma noslēgšanas dienas ir pagājuši ne vairāk kā 24 mēneši un pašnodarbinātība vai komercdarbība ir ilgusi ne mazāk kā sešus mēnešus.

Savukārt šī līguma 17.punkts nosaka, ka atbalsta saņēmējam valsts budžetā ir jāatmaksā saņemtā komercdarbības dotācija atbilstoši līguma 11.punktā noteiktajai kārtībai, ja atbalsta saņēmējs bez attaisnojoša iemesla pienācīgi nepilda līgumā noteiktās saistības un eksperts, veicot pārbaudi, konstatē, ka atbalsta saņēmējs: 17.1. nav izmantojis komercdarbības dotāciju biznesa plāna īstenošanai noteiktā termiņa un atbilstoši apstiprinātajai tāmei; 17.2. bez attaisnojošā iemesla apturējis uz laiku vai pārtraucis uzsākto komercdarbību vai pašnodarbinātību (tas ir, pasludināta atbalsta saņēmēja maksātnespēja, tas atrodas likvidācijas stadijā, tā saimnieciskā darbība apturēta vai pārtraukta vai uzsākta tiesvedība par darbības izbeigšanu, maksātnespēju vai bankrotu); 17.3. neveic aktīvu pašnodarbinātību vai komercdarbību (pašnodarbinātais pēdējo triju mēnešu laikā nav izdarījis ierakstus saimnieciskās darbības ieņēmumu un uzdevumu uzskaites žurnālā, komersants nav sagatavojis apgrozījuma pārskatu par ieņēmumiem un izdevumiem pēdējo triju mēnešu laikā, nav sasniedzams vai sastopams biznesa plāna īstenošanas vietā, telefoniski/elektroniski nav sasniedzams); 17.4. norādītajā termiņā nav novērsis pārskatā par pārbaudes rezultātiem eksperta konstatētās kļūdas vai pārkāpumus.

Līguma 18.punktā un 18.2.2. apakšpunktā noteikts, ka prasītājam ir tiesības vienpusēji izbeigt līgumu pirms līguma termiņa beigām, rakstveidā brīdināto par to atbalsta saņēmēju piecas darba dienas iepriekš, ja aģentūrai vai ekspertiem, veicot līgumsaistību izpildes un biznesa plāna īstenošanas pārbaudi, konstatēts, ka biznesa plāns netiek īstenots atbilstoši līguma nosacījumiem un netiek izpildītas līgumā noteiktās saistības atbilstoši līguma 17.punktā noteiktajam.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr. 75 „Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem" 122.punktu, ja bezdarbnieks bez attaisnojoša iemesla pienācīgi nepilda līgumā par biznesa plāna īstenošanu noteiktās saistības, aģentūra vienpusēji atkāpjas no līguma un bezdarbnieks aģentūrai atmaksā saņemto finanšu atbalstu: pilnā apmērā, ja no līguma par biznesa plāna īstenošanu aģentūra atkāpjas sešu mēnešu laikā pēc līguma noslēgšanas; 50% apmērā, ja no līguma par biznesa plāna īstenošanu aģentūra atkāpjas 24 mēnešu laikā pēc līguma noslēgšanas un saimnieciskā darbība ir ilgusi ne mazāk kā sešus mēnešus.

2013.gada 28.janvārī prasītājs nosūtīja atbildētājam paziņojumu „Par līguma izbeigšanu un zaudējumu atlīdzināšanu" kopā ar 2013.gada 24.janvāra aktu Nr. 1 „Par /datums/noslēgto līgumu Nr. /numurs/ par aktīvā nodarbinātības pasākuma „Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai" atbalsta pakalpojumu saņemšanu izbeigšanu un zaudējumu atlīdzināšanu". Akta 7.punktā prasītājs nolemj vienpusēji atkāpties no līguma, pamatojoties uz līguma 18.2.2. apakšpunktu un atbalsta saņēmējam saskaņā ar līguma 11.2.apakšpunktu komercdarbības uzsākšanai paredzētā dotācija jāatmaksā 50% apmērā Ls 1000 piecu darba dienu laikā no rēķina izsniegšanas dienas.

2013.gada 24.aprīlī atbildētājam nosūtīts brīdinājums Nr. /numurs/, kurā atkārtoti tiek pieprasīts nekavējoties samaksāt rēķinu. Norādīts, ja summa netiks atmaksāta labprātīgi, atbilstoši līguma 12.punktam tā tiks piedzīta tiesas ceļā.

Atbildētājs brīdinājumu atstājis bez ievērības un neveica piešķirtās dotācijas atmaksu.

Lietai pievienots Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2013.gada 30.oktobra lēmums lietā Nr.3-12/0276, ar kuru izbeigta tiesvedība lietā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{7} panta pirmo daļu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 92.pantam pierādījumi lietā ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

No minētā secināms, ka tiesa pati pierādījumus neievāc, bet pamato savu spriedumu ar lietas dalībnieku iesniegtajiem pierādījumiem, kas izriet arī no civilprocesā nostiprinātā sacīkstes principa (Civilprocesa likuma 10.pants). Citiem vārdiem, tiesai, izskatot lietu, jānoskaidro lietas apstākļi, kuri ietilpst pierādīšanas priekšmetā - prasības pamata fakti un atbildētāja iebildumu pamata fakti *(meklējamie fakti)*. Turklāt jāievēro, ka meklējamos faktus

norāda puses, taču to faktu sastāvu, kas jāpierāda lietā, galīgi nosaka tiesa saskaņā ar tām materiālo tiesību normām, kuru hipotēzēs ir norādīti fakti, kas nosaka pušu apstrīdētās un aizskartās tiesības un tām atbilstošus pienākumus *(sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 32.lpp.)*.

Izvērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā pierādīta un apmierināma. Atbildētājs nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu vai iebildumus, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

Tā kā atbildētājs savas saistības labprātīgi nav nokārtojis, prasītājs pamatoti griezies tiesā. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenams pamatparāds EUR 1422.87 apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu spriedumā par naudas summu piedziņu norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus un norādīt arī procentu apmēru.

Iesniedzot prasību tiesā, prasītājs nav pieteicis tiesai lūgumu atzīt prasītāja tiesības saņemt par laiku līdz sprieduma izpildes dienai likumiskos procentus no piedzītās summas.

Judikatūrā *(Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.februāra spriedums lietā Nr. SKC-75; 2009.gada 25.novembra lēmumā lietā Nr. SPC-111, 2013.gada 26.aprīļa spriedums lietā Nr. SKC- 1106)* pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesām minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus.

Kaut arī prasītājs nav pieteicis lūgumu par tiesībām saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei, tiesa, ņemot vērā Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumus, atzīst, ka prasītājam ir tiesības līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no galvenā parāda, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesāšanās izdevumus. No atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu un Civilprocesa likuma 406.^{8} trešo daļu EUR 213.43 (EUR 184.97 +Ls 20 jeb EUR 28.46=EUR 213.43) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4.70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu pēc sprieduma spēkā stāšanās nosakāms sprieduma daļā par parāda un tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Vadoties no izteiktā un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.p., 93.p., 97.p., 34.p., 41.p.1.d., 195.p., 250.^{26}p., 250.^{27}p., 250.^{25}p., 204.^{1} p., tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/ par labu Nodarbinātības valsts aģentūrai, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese/adrese A/pamatparādu EUR 1422.87, valsts nodevu EUR 213.43, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā EUR 1641 (viens tūkstotis seši simti četrdesmit viens euro).

Parāds ieskaitāms Nodarbinātības valsts aģentūrai, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, Valsts kase, kods:TRELL V22, konts :/konta numurs/.

Noteikt tiesības Nodarbinātības valsts aģentūrai, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no parāda pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763.pantā minētos procentu pieauguma ierobežojumus.

Noteikt /pers. E/ labprātīga sprieduma izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Valkas rajona tiesā, ievērojot Civilprocesa likuma 440.^{2}panta nosacījumus.

Tiesnese I.Seisuma